

3. Букреєва Д., Коваленко Т., Манукян А. "Зелені" стратегії для сталого розвитку підприємства та підвищення ефективності його діяльності. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56.
4. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Тімар В. С. Особливості впровадження інновацій в малому бізнесі в умовах діджиталізації. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3742/3663>.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Неверковець Д. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВ У ВОЄННИХ УМОВАХ: ЗМІНА ЦІЛЬОВИХ ОРІЄНТИРІВ ТА МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ

Війна трансформує базові передумови функціонування підприємств, формуючи середовище радикальної невизначеності, підвищених безпекових ризиків, структурних диспропорцій ринку та обмеженого доступу до фінансових ресурсів [1]. Руйнування виробничої та логістичної інфраструктури, релокація бізнесу, зміна географії попиту, валютна нестабільність і скорочення інвестиційних можливостей істотно звужують простір для довгострокового стратегічного інвестування [2]. За таких умов класична парадигма інвестиційної політики, орієнтована на зростання вартості бізнесу через розширення, модернізацію та масштабування, втрачає домінуючу роль, що викликає необхідність перегляду принципів, цілей та інструментів інвестиційної політики підприємств у воєнні часи.

Зростання ризиковості інвестиційного середовища безпосередньо впливає на характер і структуру інвестицій. Фізичне знищення або пошкодження активів, порушення ланцюгів постачання, нестабільність збуту, дефіцит обігового капіталу та обмежений доступ до банківського кредитування змушують підприємства відмовлятися від масштабних довгострокових проєктів. Посилюється орієнтація на короткий горизонт планування, підвищуються вимоги до ліквідності та мобільності ресурсів, зростає значення сценарного підходу до обґрунтування інвестиційних рішень. У таких умовах інвестиційна політика дедалі більше інтегрується з системою управління ризиками та фінансовою безпекою підприємства. Паралельно відбувається деформація цільових орієнтирів інвестиційної діяльності. Якщо у довоєнний період інвестиційна політика формувалася навколо збільшення виробничих потужностей, виходу на нові ринки, підвищення рентабельності та

нарощування капіталізації, то в умовах війни пріоритети істотно зміщуються. Інвестиції перестають бути переважно інструментом зростання і дедалі більше виконують функцію збереження. На перший план виходять завдання підтримання безперервності діяльності, збереження виробничого потенціалу, мінімізації втрат активів, утримання ключового персоналу та забезпечення базової операційної стабільності. Таким чином, змінюється не лише структура вкладень, а й їх економічна логіка: підприємства інвестують не стільки з метою розширення, а здебільшого задля збереження бізнесу.

У цьому контексті доцільно розглядати трансформацію інвестиційної політики як перехід від моделі експансії до моделі стійкості, виживання та збереження з орієнтацією на повоєнне відновлення. Формуються нові пріоритети вкладень: створення та модернізація безпекової інфраструктури, резервні енергетичні системи, диверсифікація постачальників і каналів збуту, страхування ризиків, релокація або дублювання виробничих майданчиків. Такі інвестиції мають переважно стабілізаційний і захисний характер, однак саме вони формують основу для збереження економічного потенціалу підприємств і створюють передумови для майбутнього розвитку в повоєнний період. Відтак функція інвестицій розширюється: поряд із традиційною відтворювальною роллю вони виконують функцію підтримання життєздатності підприємства в екстремальних умовах.

Зазначені зміни зумовлюють і коригування підходів до оцінювання ефективності інвестиційних рішень. Класичні показники, такі як чиста приведена вартість, внутрішня норма дохідності та період окупності, залишаються важливими, проте вони вже не вичерпують змісту доцільності вкладень у воєнний період. Поряд із ними актуалізується використання додаткових індикаторів: рівня зниження операційного ризику, показників забезпечення безперервності діяльності, ступеня збереження активів, стабільності грошових потоків, здатності підприємства підтримувати мінімально необхідний обсяг операційної діяльності. Зміна акцентів у системі оцінювання відображає загальну переорієнтацію інвестиційної політики з максимізації прибутковості на забезпечення стійкості функціонування.

Окремого значення набувають інвестиції у цифрові технології. Попри воєнні обмеження, цифрова трансформація не втрачає актуальності, оскільки забезпечує дистанційне управління, автоматизацію процесів, підвищення прозорості

фінансових потоків і зниження залежності від фізичної інфраструктури. Цифровізація сприяє одночасно підвищенню ефективності та зміцненню організаційної стійкості підприємств, виступаючи одним із небагатьох напрямів, де інвестиції зберігають потенціал як короткострокової стабілізації, так і довгострокового розвитку [3].

Отже, воєнні умови зумовлюють глибоку трансформацію змісту, цілей і механізмів реалізації інвестиційної політики підприємств. Її нова конфігурація формується на перетині завдань збереження ресурсного потенціалу, забезпечення безперервності діяльності та створення передумов для повоєнного відновлення, що потребує відповідного методичного та організаційного переосмислення інвестиційних підходів.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В., Дулепов С. С. Теоретичні основи формування алгоритму розвитку бізнес-структур в умовах мінливого підприємницького середовища. *Економіка та суспільство*. 2025. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-62>.
2. Рябенко В. Томецький В. Особливості інвестиційної діяльності в умовах воєнного стану: аналіз змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства. *Київський економічний науковий журнал*. 2025. № 11. С. 242-249. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-11-30>.
3. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Тімар В. С. Особливості впровадження інновацій в малому бізнесі в умовах діджиталізації. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3742/3663>.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Осинцев М. Е.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Діджиталізація економіки стала одним із ключових чинників трансформації підприємницького середовища в Україні. В умовах повномасштабної війни, зміни логістичних маршрутів, міграції населення та трансформації споживчої поведінки цифрові технології перестали бути інструментом додаткової конкурентної переваги та перетворилися на необхідну умову збереження та розвитку бізнесу. Для суб'єктів малого та середнього підприємництва це означає не лише